

Số: / BTNMT-KSONMT

V/v thực hiện các nội dung về môi trường
trong đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP

Hà Nội, ngày tháng 01 năm 2025

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Ngày 01 tháng 8 năm 2022, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 919/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2021-2025 (tên tiếng Anh là: One commune one product, gọi tắt là Chương trình OCOP) với mục tiêu của Chương trình là: “Phát triển sản phẩm OCOP nhằm khơi dậy tiềm năng, lợi thế khu vực nông thôn nhằm nâng cao thu nhập cho người dân; góp phần tiếp tục cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với phát triển tiểu thủ công nghiệp, ngành nghề, dịch vụ và du lịch nông thôn; thúc đẩy kinh tế nông thôn phát triển bền vững, trên cơ sở tăng cường ứng dụng chuyển đổi số và kinh tế tuần hoàn, bảo tồn các giá trị văn hóa, quản lý tài nguyên, bảo tồn đa dạng sinh học, cảnh quan và môi trường nông thôn, góp phần xây dựng nông thôn mới đi vào chiều sâu, hiệu quả và bền vững”. Tại Quyết định số 919/QĐ-TTg, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo “Có ít nhất 30% các chủ thể OCOP xây dựng được chuỗi giá trị theo hướng kinh tế tuần hoàn, OCOP xanh gắn với vùng nguyên liệu ổn định; trong đó ưu tiên các sản phẩm OCOP đã được đánh giá và phân hạng”, đã thể hiện sự quan tâm đến các tiêu chí về bảo vệ môi trường (BVMT) cho các sản phẩm OCOP trong giai đoạn này.

Thực hiện trách nhiệm được giao “Chủ trì, phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật về BVMT đối với hoạt động của chủ thể OCOP; hướng dẫn thực hiện các nội dung về môi trường trong đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP” tại Quyết định số 919/QĐ-TTg, Bộ Tài nguyên và Môi trường hướng dẫn thực hiện các tiêu chí về BVMT trong Bộ tiêu chí đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Tài nguyên và Môi trường (hướng dẫn gửi kèm theo).

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có vấn đề vướng mắc, phát sinh, đề nghị quý Ủy ban gửi văn bản về Bộ Tài nguyên và Môi trường (thông qua Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường, địa chỉ: số 10 Tôn Thất Thuyết, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội) để nghiên cứu, rà soát, hoàn thiện đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Lưu: VT, KSONMT.CLMT.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Công Thành

Phụ lục. Hướng dẫn thực hiện các tiêu chí về bảo vệ môi trường trong Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ thuộc trách nhiệm của Bộ Tài nguyên và Môi trường¹

(Kèm theo Công văn số /BTNMT-KSONMT ngày tháng 01 năm 2025 của Bộ Tài nguyên và Môi trường)

1. Đối với 05 nhóm sản phẩm Thực phẩm, Đồ uống, Dược liệu và sản phẩm từ dược liệu; Hàng thủ công mỹ nghệ; Sinh vật cảnh (bộ sản phẩm từ 1-25, phụ lục III Bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm OCOP kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ)

1.1. Tiêu chí bảo vệ môi trường trong quá trình sản xuất

1.1.1. Có hồ sơ, thủ tục về môi trường theo quy định của pháp luật và các quy định khác về bảo vệ môi trường: Các cơ sở sản xuất có đầy đủ hồ sơ, thủ tục về môi trường, bao gồm Báo cáo đánh giá tác động môi trường (ĐTM); Cam kết BVMT, Kế hoạch BVMT, Đề án BVMT được cấp có thẩm quyền phê duyệt hoặc có Báo cáo ĐTM; Giấy phép môi trường hoặc Đăng ký môi trường được cấp có thẩm quyền cấp/tiếp nhận theo quy định².

1.1.2. Có hồ sơ minh chứng về công trình thu gom và xử lý chất thải theo quy định³: Các cơ sở sản xuất thực hiện lắp đặt, vận hành hệ thống xử lý nước thải (XLNT), khí thải theo quy định hiện hành, cụ thể như sau:

- Đối với cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ thuộc khu công nghiệp, cụm công nghiệp⁴, làng nghề⁵: xây dựng và thực hiện biện pháp BVMT theo quy định của pháp luật; thực hiện biện pháp giảm thiểu tiếng ồn, độ rung, ánh sáng, bụi, bức xạ nhiệt, khí thải, nước thải phải đấu nối với hệ thống xử lý chung của làng nghề (nếu có) hoặc xử lý tại chỗ; thu gom, phân loại, lưu giữ, xử lý CTR theo quy định của pháp luật.

- Đối với cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ:

+ Có thiết bị, dụng cụ, kho/khu vực lưu chứa CTR công nghiệp thông thường theo quy định⁶;

+ Có hệ thống thu gom và XLNT đáp ứng yêu cầu về BVMT trước khi thải

¹ Chi tiết tham khảo tại tài liệu hướng dẫn thực hiện các tiêu chí về bảo vệ môi trường trong Bộ tiêu chí đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Tài nguyên và Môi trường tại links:

https://drive.google.com/drive/folders/1835BQsUoPa_fyHqVEyPINK1x3FHF3tu?usp=sharing

² Luật BVMT 2020 (Điều 30, 31, 39, 49, 171); Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật BVMT (Điều 25, 31, 32...);

³ Luật BVMT 2020 (khoản 3 Điều 40, Điều 53);

⁴ Luật BVMT 2020 (Điều 51, 52);

⁵ Luật BVMT 2020 (Điều 56).

⁶ Thông tư số 02/2022/TT-BTNMT ngày 10/01/2022 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật BVMT (Điều 33);

vào nguồn tiếp nhận⁷;

+ Có công trình xử lý khí thải hoặc công trình, thiết bị xử lý khí thải tại chỗ đạt quy chuẩn kỹ thuật môi trường trong trường hợp có phát sinh khí thải phải xử lý theo quy định của pháp luật⁸.

- Đối với cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ quy mô hộ gia đình, cá nhân, hợp tác xã...: Có công trình, thiết bị XLNT, khí thải tại chỗ phù hợp với quy định⁹.

1.1.3. Có hồ sơ minh chứng về sử dụng bao gói thân thiện với môi trường

Cơ sở sản xuất có hồ sơ minh chứng về sử dụng bao gói thân thiện với môi trường theo quy định¹⁰, bao gồm: Quyết định chứng nhận Nhân sinh thái Việt Nam đối với sản phẩm, dịch vụ thân thiện với môi trường hoặc Giấy chứng nhận túi nilon thân thiện với môi trường, Quyết định chứng nhận sản phẩm đạt tiêu chí nhãn xanh Việt Nam còn hiệu lực. Tiêu chí các sản phẩm thân thiện môi trường thực hiện theo các quy định của Bộ Tài nguyên và Môi trường¹¹.

1.2. Tiêu chí sử dụng công nghệ theo hướng bền vững trong sản xuất

- *Có sử dụng công nghệ theo hướng bền vững môi trường (Công nghệ tiết kiệm nguyên liệu, nhiên liệu; hoạt động xử lý/tái chế chất thải; tận thu, tái sử dụng, tái chế phụ phẩm nông nghiệp):*

Cơ sở sản xuất áp dụng các công nghệ theo hướng bền vững môi trường là những công nghệ được phát triển và sử dụng nhằm giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế – xã hội bền vững và ổn định¹²:

+ Áp dụng công nghệ làm giảm thiểu ô nhiễm, giảm phát thải khí nhà kính, giảm chất thải, tiết kiệm nguyên liệu, nhiên liệu;

+ Áp dụng công nghệ trong hoạt động xử lý/tái chế chất thải;

+ Áp dụng công nghệ trong tái sử dụng, tái chế phụ phẩm nông nghiệp.

2. Đối với nhóm sản phẩm Dịch vụ du lịch cộng đồng (bộ sản phẩm số 26, phụ lục III Bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm OCOP kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ)

2.1. Tiêu chí bảo vệ môi trường trong cộng đồng làm du lịch/điểm du lịch

2.1.1. Có giải pháp cụ thể về BVMT (thu gom rác thải, nước thải sinh hoạt...)

CTR sinh hoạt, CTR không nguy hại, chất thải nhựa được thu gom, phân

⁷ Luật BVMT 2020 (Điều 87);

⁸ Luật BVMT 2020 (khoản 3 Điều 53);

⁹ Thông tư số 02/2022/TT-BTNMT (Điều 41);

¹⁰ Luật BVMT 2020 (Điều 145); Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 145);

¹¹ Quyết định số 3257/QĐ-BTNMT ngày 07/11/2023 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành tiêu chí Nhân sinh thái Việt Nam đối với bao bì nhựa thân thiện với môi trường;

¹² Luật BVMT 2020 (Điều 144, 148, Điều 149).

loại, lưu giữ, chuyển giao đến các đơn vị có chức năng xử lý theo quy định¹³; Nước thải sinh hoạt được thực hiện thu gom, xử lý bằng biện pháp phù hợp theo quy định pháp luật¹⁴, được quy định tại Quyết định 318/QĐ-TTg¹⁵, Quyết định số 320/QĐ-TTg¹⁶ và văn bản hướng dẫn số 2251/BTNMT-KSONMT¹⁷ đối với các tiêu chí:

- Đối với rác thải sinh hoạt:
 - + Tỷ lệ CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại trên địa bàn được thu gom, xử lý theo quy định (tiêu chí 17.6);
 - + Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện phân loại rác tại nguồn (tiêu chí 17.11);
 - + Tỷ lệ chất thải nhựa phát sinh được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý theo quy định (tiêu chí 17.12).

- Đối với nước thải sinh hoạt:
 - + Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện thu gom, XLNT sinh hoạt bằng biện pháp phù hợp, hiệu quả (tiêu chí 17.4);
 - + Có công trình XLNT sinh hoạt áp dụng biện pháp phù hợp (tiêu chí 7.4).

2.1.2. Trang bị hạ tầng kỹ thuật chung về BVMT

Cơ sở sản xuất được trang bị hạ tầng kỹ thuật về BVMT:

- Hạ tầng thu gom CTR¹⁸
 - + Có thùng đựng rác đảm bảo vệ sinh, đáp ứng việc phân loại CTR sinh hoạt tại nguồn theo quy định;
 - + Điểm tập kết, trạm trung chuyển CTR sinh hoạt đáp ứng yêu cầu về BVMT theo quy định hiện hành¹⁹.
- Hạ tầng thu gom, XLNT²⁰
 - + Có công trình thu gom, XLNT sinh hoạt phù hợp theo quy định;
 - + Nước thải sinh hoạt phát sinh từ tổ chức, hộ gia đình tại khu dân cư tập trung phải được thu gom, đấu nối với hệ thống thu gom, XLNT theo quy định của

¹³ Luật BVMT 2020 (khoản 1, 4 Điều 72); Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật BVMT (tại Điều 56, 57, 65, 66, 67, 71, 72...);

¹⁴ Luật BVMT 2020 (khoản 2, 7 Điều 72 và khoản 2, 3 Điều 86);

¹⁵ Quyết định số 318/QĐ-TTg ngày 08/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025;

¹⁶ Quyết định số 320/QĐ-TTg ngày 08/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về huyện nông thôn mới; quy định thị xã, thành phố trực thuộc cấp tỉnh hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới và Bộ tiêu chí quốc gia về huyện nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025;

¹⁷ Công văn số 2251/BTNMT-KSONMT ngày 09/4/2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc hợp nhất hướng dẫn thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu thuộc Bộ tiêu chí nông thôn mới và Bộ tiêu chí nông thôn mới nâng cao cấp xã, huyện và các tiêu chí huyện nông thôn mới đặc thù giai đoạn 2021-2025 thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Tài nguyên và Môi trường;

¹⁸ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 43);

¹⁹ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 61); Thông tư số 02/2022/TT-BTNMT (Điều 26).

²⁰ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 43);

Luật BVMT²¹.

+ Nước thải sinh hoạt phát sinh từ tổ chức, hộ gia đình tại khu dân cư không tập trung phải được thu gom, xử lý tại chỗ đáp ứng yêu cầu về BVMT trước khi thải vào nguồn tiếp nhận²².

2.1.3. Triển khai mô hình cộng đồng tự quản về môi trường

Mô hình tự quản về môi trường là mô hình huy động sự tham gia tự nguyện của dân cư tại cộng đồng địa phương để thực hiện²³: Giữ gìn vệ sinh đường làng, ngõ xóm định kỳ; Thúc đẩy thực hiện 3 sạch (sạch nhà - sạch ngõ - sạch bếp) của từng hộ gia đình; Duy trì cảnh quan nông thôn xanh - sạch - đẹp - an toàn.

Tổ chức tự quản về BVMT làng nghề được Ủy ban nhân dân cấp xã thành lập; hoạt động theo quy chế do Ủy ban nhân dân cấp xã ban hành²⁴.

2.1.4. Đạt chuẩn tiêu chí về môi trường trong xây dựng nông thôn mới hoặc có đánh giá tác động môi trường theo quy định hiện hành

- Cộng đồng/điểm du lịch đạt tối thiểu các tiêu chí về môi trường được quy định tại Quyết định 318/QĐ-TTg, Quyết định số 320/QĐ-TTg và hướng dẫn số 2251/BTNMT-KSONMT đối với các tiêu chí:

+ Tỷ lệ hộ được sử dụng nước sạch theo tiêu chuẩn (tiêu chí 17.1);

+ Đáp ứng tiêu chí về cảnh quan không gian sáng - xanh - sạch - đẹp, an toàn; không để xảy ra tồn đọng nước thải sinh hoạt tại khu dân cư tập trung (tiêu chí 17.3);

+ Tỷ lệ CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại trên địa bàn được thu gom, xử lý theo quy định (tiêu chí 17.6);

+ Tỷ lệ hộ có nhà tiêu, nhà tắm, thiết bị chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch (tiêu chí 17.8).

- Có Quyết định phê duyệt Báo cáo ĐTM theo quy định của Luật BVMT²⁵.

2.2. Tiêu chí kiến trúc cảnh quan môi trường

2.2.1. Cảnh quan môi trường sạch đẹp

Có phương án và tổ chức thực hiện việc xây dựng cảnh quan, môi trường xanh - sạch - đẹp, an toàn phù hợp với đặc điểm kinh tế, sinh thái, văn hóa của địa phương, có sự tham gia của cộng đồng, lồng ghép trong quy ước, hương ước²⁶,

²¹ Luật BVMT 2020 (khoản 2, Điều 86);

²² Luật BVMT 2020 (khoản 4, Điều 86);

²³ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 37, 46);

²⁴ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 33);

²⁵ Luật BVMT 2020 (Điều 30 đến Điều 38), Nghị định số 08/2022/NĐ-CP (Điều 26, Điều 27).

²⁶ Luật BVMT 2020 (Điều 58).

được quy định tại Quyết định 318/QĐ-TTg, Quyết định số 320/QĐ-TTg và hướng dẫn tại Công văn số 2251/BTNMT-KSONMT.

2.2.2. Xã/thôn đạt tiêu chí sáng - xanh - sạch - đẹp trong xây dựng nông thôn mới

Xã/thôn đạt tiêu chí sáng - xanh - sạch - đẹp được quy định tại Quyết định 318/QĐ-TTg, Quyết định số 320/QĐ-TTg và hướng dẫn tại Công văn số 2251/BTNMT-KSONMT./.